

1. Varlık felsefesi ilk defa Antik Yunan'da, doğa filozoflarının varlığın ana maddesinin; başka bir deyişle ana ilkesinin de olduğunu sormalarıyla ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi varlık felsefesinin cevap aradığı temel sorudur?

- A) Her şeyin kendisinden çıktığı öz nedir?
- B) Varlığın bir varoluş amacı var mıdır?
- C) Varlıklar nasıl sınıflandırılabilir?
- D) Varlıkta bir değişim var mıdır?
- E) İnsan, varlığı bilebilir mi?

2. İnsan, kavramlara dayanarak yöneldiği şeyleri tanıy ve onu bir başkasından ayırır. Her kavram aynı zamanda bir tanım kümesidir. Ancak bir tanım kümesinin ifade ettiği şey, tanımlamada bulunduğu varlıkla birebir örtüşmez çünkü varlıklar birçok özelliğe sahiptir ve bunların hepsinin tanımlamada kullanılmasının çeşitli zorlukları vardır. Bununla beraber varlıkların daha keşfedilmemiş özelliklerinin de olabileceği düşünülecek olursa bu zorluğun imkânsızlık derecesinde olduğu söylenebilir. Kısacası bir varlığa yahut bir nesneye ait sınırlı bir tanım yapmak yani kesin olarak belli olan bir kavram kümesiyle ifade etmek mümkün değildir. "Elma" kavramının ilk hali belki de gözlemlenen varlığın rengi, kokusu gibi özelliklerine dayanarak oluşturulmuş olabilir. Ancak "elma" kavramını işaret eden varlığa yönelik deneyimin artmasıyla beraber onun tanımı da git gide "güllüklere, çiçekleri pembe veya beyaz bir ağacın kabuğu parlak, sert, kırmızı, sarı ve yeşil renkte, kokusu hoş, tadı ekşi veya tatlı, dokusu gevrek, ufak çekirdekli meyveye" dönüşmüştür. Böylelikle "elma" kavramının tanım kümesi genişleyerek değişmiştir. Aynı zamanda söz konusu dönüşüm düşüncenin gelişmesinin de kanıtı niteliğindedir. Dolayısıyla kavramlar gözlemlerle beraber sürekli yenilenir ve düşünce de gelişir.

Bu parçada dilin işlevi hakkında aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İletişimi sağlaması
- B) Düşünceleri sembolleştirmesi
- C) Kesin tanımlamalar yapması
- D) Bilgileri yapılandırması
- E) Duyguların dışı vurulması

3. Doğruluk değeri alabilen her cümle bir önermedir. Sadece akılsal ilkelere dayanan a priori önermeler olduğu gibi olgusal içerikle sınırlı a posteriori önermeler de vardır. "Evlî olmayanlar bekârdır" önermesinin doğruluk değeri için olgusal alana bakmaya gerek yoktur ama "Ay'da derin çukurlar vardır" önermesinde aynı şey söz konusu değildir.

Buna göre aşağıdaki önermelerden hangisinin doğruluk değerinin belirlenmesinde gözleme gerek yoktur?

- A) Dünya, Mars ve Jüpiter Güneş'in etrafında döner.
- B) Üçgenin iç açılarının toplamı 180 derecedir.
- C) Güllerin hiçbiri kırmızı olmadığı gibi beyaz da değildir.
- D) Hava açık olduğundan yağmur yağmayacaktır.
- E) Bütün insanlar ve hayvanlar ölümlüdür.

4. Kant'a göre, herkesi kapsayan ve bireyin hiçbir gerekçe olmaksızın kabulleneceği bir ahlak yasası olmalıdır. Bu ahlak yasası bireyler için buyruk (emir)tur. Bu buyruk bir amaca yönelik olmayıp, amacı kendisinde olan bir yapıdır. Bu buyruk kişinin tercihiyle iyi niyetle kabullenilirse de ödev niteliği taşır.

Buna göre bir davranışın ahlaki olması aşağıdaki koşullardan hangisine bağlıdır?

- A) Bireyleri mutlu etmesine
- B) Bir amaca yönelik ödev olmasına
- C) Toplumsal değerlere uygunluğuna
- D) Toplumsal yarar sağlamasına
- E) Ödevi kişinin kendi isteğiyle uymasına

5. Herakleitos'a göre gerçekte değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Değişmedeki değişmezliği sağlayan şey ise logosdur.

Buna göre Herakleitos'un "varlığın ne olduğu" na ilişkin cevabı aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Oluş
- B) İdea
- C) Madde
- D) Fenomen
- E) Hem madde hem düşünce

YGS 2011

6. Modern bilimin öncüleri olarak kabul edilen Copernicus, Kepler, Galileo, Newton astronomi alanından başlayarak bilim anlayışında önemli bir dönüşüme yol açtılar. Onların katkısıyla hakikat arayışında engel oluşturan geleneksel bakıştan vazgeçildi. Hatta otoritelerin bilimde yeri olmadığına inanılmaya başlandı. "X doğrudur." biçimindeki bir önermeye artık "Hangi otorite bunu söylüyor?" sorusuyla değil, "Bununla ilgili kanıtınız ne?", "Deliliniz nerede?" diye karşılık verilir oldu. Sonunda otoriteler de eleştirel sorgulamaya açık, hesap sorulabilir olarak görüldü.

Bu parçaya göre bilimin modernleşmesi aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

- A) Hakikati arama çabalarının ağırlık kazanmasına
- B) Olaylar arasında neden sonuç ilişkisi aranmasına
- C) Yöntem problemlerinin çözülmesine
- D) Düşünmenin mantık ilkelerine dayandırılmasına
- E) Dogmatik anlayışın yıkılmasına

YGS 2014

7. Mert'in gittiği okulun kapısında öğrencilerin giriş çıkışlarını denetleyen bir görevli bulunmadığından öğrenciler istedikleri zaman kimseye haber vermeden okuldan çıkıp gidebilmektedir. Ancak derste yoklama yapılır ve öğrencinin sınıfta olmadığı ortaya çıkarsa öğrenci ceza almaktadır. Bu nedenle Mert'in sınıf arkadaşları yoklama almayan öğretmenlerin derslerine girmemekte, o saatlerde okulun karşısındaki kafede oyun oynamaktadır. Ancak Mert bunu doğru bulmadığı için arkadaşlarının tüm ısrarlarına rağmen her seferinde onlara katılmayıp derste kalmayı seçmektedir.

Buna göre, Mert'in oyun oynamak yerine derste kalması ahlak felsefesinin temel kavramlarından hangisiyle açıklanabilir?

- A) Toplumsal fayda
- B) Ahlakî eylem
- C) Özgürlük
- D) Zihinsel haz
- E) Mutluluk

TYT 2018

8. Aristoteles'e göre ahlakta bazı davranışlar amaç, bazıları araçtır. Örneğin insanların çoğu zenginliği arzular ve elde etmeye çalışır. Ancak onlar için zenginlik, zenginlik olarak amaç mıdır; yoksa zenginlikle elde etmek istedikleri başka bir amaç, mesela haz veya ün mü söz konusudur? Bu durumda insanların eylemlerinde peşinden koştukları iyi, kendisinden öte herhangi bir şeyin elde edilmesi için «araç olarak istenmeyen» dir. İşte insanın bizatihi kendisi için istediği bu nihai iyi, mutluluğun ta kendisidir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Ahlaken iyi davranış insanın koşullarına göre değişir.
- B) Bir eylemin ahlaken iyiliği başkalarına sağladığı yarara bağlıdır.
- C) İnsanın nihai amacı olan mutluluk; esenlik ve fayda gibi değerlerin toplamıdır.
- D) Başka bir amaç için yapılan ahlaki bir eylem insana mutluluk verir.
- E) Niçin diye sorulduğunda başka bir amaca işaret etmeyen eylem ahlaken iyidir.

**OGM
MATERYAL**

9. Öyle hareket et ki; eylemlerinde olabildiğince çok mutluluğu, olabildiğince çok haz ile olabildiğince çok insan için gerçekleştirilebilir.

Buna göre Bentham'ın ahlak ilkesi aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilebilir?

- A) Toplumsal faydacılık
- B) Ödeve uygunluk
- C) Bireysel hazcılık
- D) Altın ortaya uygunluk
- E) Bilgiye dayalılık

10. Psikolojinin konusu gözlenebilen ve ölçülebilen insan davranışlarıdır. Temel ilke ise etki-tepki açısından davranış nesnel olarak gözlemlemektir.

Parçada sözü edilen psikolojik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fonksiyonalizm
- B) Bihevörizm
- C) Psikoanalizm
- D) Hümanizm
- E) Strüktüralizm

11. Psikoloji insan ve bazı canlıların davranışlarını inceleyen pozitif bir bilim dalı olarak tanımlanabilir. Yaşayan her varlık bir canlıdır. Fakat psikoloji bir bilim olarak her canlı varlığı ele almaz mikrobiyolojik canlılar gibi...

Buna göre psikolojinin inceleme alanına giren canlılarda aranan ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkezi sinir sistemlerinin gelişmiş olması
- B) Yetersiz zekâ düzeyi
- C) Engellilik durumu
- D) Psikolojik rahatsızlıklarının olması
- E) Fiziksel yapılarının büyük olması

12. Herhangi bir toplumsal birimin, planlı olarak ve tüm ayrıntıları ile incelenmesidir. Aile ve köy gibi küçük grupların tüm değişkenlerinin derinlemesine ele alınmasıdır.

Buna göre sözü edilen veri toplama tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyometri
- B) Görüşme
- C) İstatistik
- D) Monografi
- E) Anket

**OGM
MATERYAL**

13. Bir doktor, aynı zamanda bir anne, bir eş, bir evlat, bir sivil toplum örgütü üyesi ve müzisyen olabilir.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Birey zaman zaman statülerinin gereğini yerine getiremeyebilir.
- B) Bireyin anahtar statüsü daima belirleyici rol oynar.
- C) Bireyin sahip olduğu statüler sadece doğuştan gelir.
- D) Birey aynı anda birçok statüye sahip olabilir.
- E) Birey sahip olduğu statüleri çaba sarf ederek kazanır.

14. Toplumsal yapı, bireyler ve gruplar arası ilişkilerle başlayan, kurum ve kuruluşların oluşmasıyla devam eden dinamik bir süreçtir. Kurumlar, toplumsal yapının ana gövdesini, başka bir deyişle omurgasını oluşturur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal yapı içerisinde yer alan kurumlardan biri değildir?

- A) Ekonomi
- B) Aile
- C) Din
- D) Siyaset
- E) Gelenek

15. Klasik mantıkta A, A'dır olarak ifade edilir. Yani; "Bir şey ne ise odur." Bu bir şeyin kendisi olması demektir. "Kitap kitaptır." önermesi bu ilkenin ifade edilmesi için doğru bir örnektir.

Buna göre sözü edilen ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çelişmezlik
- B) Yeter sebep
- C) Özdeşlik
- D) Üçüncü halin imkânsızlığı
- E) Nedensellik

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	A
2.	D
3.	B
4.	E
5.	A
6.	E
7.	B
8.	E
9.	A
10.	B
11.	A
12.	D
13.	D
14.	E
15.	C